

טיוטת חוק לתיקון חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 – הסמכת ועדת שרים

לענייני חקיקה

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

- א. להנחות את שר העבודה, הרווחה ושירותים החברתיים להביא בפני ועדת שרים לענייני חקיקה ביום ראשון ב- 10 בדצמבר 2017 טיוטת חוק לתיקון חוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 אשר מטרתה להבנות את שיקול הדעת שעל שר העבודה, הרווחה ושירותים החברתיים להפעיל בעת מתן היתר להעסקת עובדים ביום המנוחה השבועית בהתאם לעילות הקבועות בסעיף 12(א) לחוק האמור.
- ב. להסמיך את ועדת שרים לענייני חקיקה לאשר ביום 10 בדצמבר 2017, על דעת הממשלה, את טיוטת החוק כאמור בסעיף א'.
- ג. בהתאם לסעיף 81(ג) לתקנון הכנסת, לבקש מוועדת הכנסת להקדים את הדיון בהצעת החוק.
- ד. בהתאם לסעיף 88 לתקנון הכנסת לבקש מוועדת הכנסת להתיר את הקריאה השנייה בהצעת החוק ביום הנחתה על שולחן הכנסת.

דברי הסבר

רקע כללי

ביום 16 בנובמבר 2017 הופץ תזכיר חוק שעות עבודה ומנוחה, התשע"ח-2017 אשר מטרתו להבנות את שיקול הדעת שעל שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים להפעיל בעת מתן היתר להעסקת עובדים ביום המנוחה השבועית בהתאם לעילות הקבועות בחוק. על פי תזכיר החוק, סעיף 9 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 (להלן – החוק), קובע כי העסקת עובדים במנוחה השבועית אסורה אלא אם כן היא הותרה לפי סעיף 12 לחוק. על פי סעיף 12(א) לחוק, שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים (להלן – השר) רשאי להתיר העסקת עובדים בשעות המנוחה השבועית אם הוא משוכנע שהפסקת העבודה למנוחה השבועית לכולה או לחלק ממנה, עלולה לפגוע בהגנת המדינה או בבטחון הגוף או הרכוש, או לפגוע פגיעה רבה בכלכלה, בתהליך עבודה או בסיפוק צרכים שהם, לדעתו, חיוניים לציבור או לחלק ממנו. לאיסור העסקת עובדים במנוחה השבועית שתי תכליות: האחת, תכלית סוציאלית והיא לשמור על רווחת העובדים, והשנייה, תכלית דתית-לאומית – קביעת יום השבת כיום המנוחה בהתאם לצביונה של מדינת ישראל כמדינה יהודית. בהתאם לכך, מוצע לעגן בחקיקה את אמות המידה לפיהם ישקול השר מתן היתר לעבודה בשבת, מקום שקיימת עילה לעשות כן לפי סעיף 12(א) לחוק, ולחייבו להתחשב בשיקולים הבאים בעת קבלת החלטתו: קיומה של חלופה שלא תחייב העסקת עובדים במנוחה השבועית, רווחת העובד, מסורת ישראל ומידת הפגיעה במרחב הציבורי אם יינתן ההיתר.

שיקולים אלה באים בשים לב לתכליות הקביעה של יום מנוחה שבועית ולאיסור להעסקת עובדים ביום המנוחה השבועית, כאשר תכלית אחת היא דתית-לאומית, ותכלית שנייה היא סוציאלית, לדאוג לרווחת העובדים.

התזכיר הופץ לקבלת עמדות הציבור תוך 21 ימים, עד ליום 7 בדצמבר 2017 (העתק מהתזכיר מצ"ב) ההערות שתתקבלנה במהלך תקופה זו ייבחנו כמקובל לצורך גיבוש טיוטת החוק שתובא לאישור בפני ועדת השרים כאמור בסעיף ב להצעת ההחלטה.

מוצע כי שר העבודה יגיש את טיוטת החוק שתגובש כאמור בפני ועדת השרים לענייני חקיקה וכי הועדה תאשר את הטיוטה כאמור על דעת הממשלה.

עוד מוצע כי הממשלה תבקש מועדת הכנסת פטור מחובת הנחה לקריאה הראשונה, השנייה השלישית להצעת החוק.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם

אין.

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם

החלטות קודמות של הממשלה בנושא

עמדת היועץ המשפטי של המשרד יוזם ההצעה

חוות דעת משפטית תופץ בנפרד.

סיווגים

סיווג ראשי : 05 ממשלה.

תחום פעולה עיקרי : 06 המגזר הציבורי.

מוגש על ידי שר העבודה, הרווחה והשירותים
החברתיים

י"ג בכסלו התשע"ח
01 בדצמבר 2017

תזכיר חוק

- א. **שם החוק המוצע:** חוק שעות עבודה ומנוחה (תיקון מס'...), התשע"ח-2017.
- ב. **מטרת החוק והצורך בו:** מטרת החוק המוצע היא להבנות את שיקול הדעת שעל שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים להפעיל בעת מתן היתר להעסקת עובדים ביום המנוחה השבועית בהתאם לעילות הקבועות בחוק.
- ג. **עיקרי החוק המוצע:** סעיף 9 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951 (להלן – החוק), קובע כי העסקת עובדים במנוחה השבועית אסורה אלא אם כן היא הותרה לפי סעיף 12 לחוק. על פי סעיף 12(א) לחוק, שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים (להלן – השר) רשאי להתיר העסקת עובדים בשעות המנוחה השבועית אם הוא משוכנע שהפסקת העבודה למנוחה השבועית לכולה או לחלק ממנה, עלולה לפגוע בהגנת המדינה או בבטחון הגוף או הרכוש, או לפגוע פגיעה רבה בכלכלה, בתהליך עבודה או בסיפוק צרכים שהם, לדעתו, חיוניים לציבור או לחלק ממנו. לאיסור העסקת עובדים במנוחה השבועית שתי תכליות: האחת, תכלית סוציאלית והיא לשמור על רווחת העובדים, והשנייה, תכלית דתית-לאומית – קביעת יום השבת כיום המנוחה בהתאם לצביונה של מדינת ישראל כמדינה יהודית. בהתאם לכך, מוצע לעגן בחקיקה את אמות המידה לפיהם ישקול השר מתן היתר לעבודה בשבת, מקום שקיימת עילה לעשות כן לפי סעיף 12(א) לחוק, ולחייבו להתחשב בשיקולים הבאים בעת קבלת החלטתו: קיומה של חלופה שלא תחייב העסקת עובדים במנוחה השבועית, רווחת העובד, מסורת ישראל ומידת הפגיעה במרחב הציבורי אם יינתן ההיתר.
- שיקולים אלה באים בשים לב לתכליות הקביעה של יום מנוחה שבועית ולאיסור להעסקת עובדים ביום המנוחה השבועית, כאשר תכלית אחת היא דתית-לאומית, ותכלית שנייה היא סוציאלית, לדאוג לרווחת העובדים.
- ד. **השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:** ראה בנוסח הצעת החוק.
- ה. **השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה:** אין.
- ו. **השפעת החוק המוצע על ההיבט המינהלי:** אין.
- ז. **להלן נוסח החוק המוצע:**

חוק שעות עבודה ומנוחה(תיקון מס'...), התשע"ח-2017

1. תיקון סעיף 12 בחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951,¹ בסעיף 12, אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(א1) לעניין מתן היתר לפי סעיף קטן (א) יתחשב שר העבודה הרווחה והשירותים החברתיים בשיקולים הבאים:

- (1) רווחת העובד;
- (2) מסורת ישראל;
- (3) קיום חלופה שאינה מחייבת העסקה בימי המנוחה השבועית;
- (4) מידת הפגיעה במרחב הציבורי במקום בו מתבקש ההיתר."

דברי הסבר

סעיף 1 מוצע לתקן את סעיף 12 לחוק שעות עבוד המנוחה, התשי"א-1951 ולקבוע כי בהתקיים עילות למתן היתר להעסקת עובדים בשעות המנוחה השבועית כאמור בסעיף 12(א) על שר העבודה, הרווחה והשירותים החברתיים לשקול שיקולים אלה: רווחת העובד, מסורת ישראל, קיום חלופה שאינה מתחייבת בהעסקה בימי המנוחה השבועית ומידת הפגיעה במרחב הציבורי במקום בו מתבקש ההיתר.

---

¹ ס"ח התשי"א, עמ' 204